“ЕСКАНА ИНВЕСТ 96” АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2023 година

гр. Варна

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	**-**
Консолидиран счетоводен баланс	**3**
Консолидиран отчет за приходите и разходите	**5**
Консолидиран отчет за собствения капитал	**7**
Консолидиран отчет за паричните потоци	**8**
Приложение към консолидирания финансов отчет	**9**

„ГЕТИ ОДИТ 99" ООД
Одиторско дружество

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До АКЦИОНЕРИТЕ
на „ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
гр. Варна

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „Ескана инвест 96" АД и неговите дъщерни дружества („Групата"), съдържащ консолидирания счетоводен баланс към 31 декември 2023 г. и консолидирания отчет за приходите и разходите, консолидирания отчет за собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, съдържащо информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.
По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2023 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет". Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма

от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.
Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.
Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.
Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния консолидиран доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)". Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.
Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството
На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:
а) Информацията, включена в годишния консолидиран доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
б) Годишният консолидиран доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.
При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови нейната дейност, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне

— получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да

изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ГЕТИ ОДИТ 99 ООД
Одиторско дружество

Жечка Димитрова Симеонова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. Тодор Икономов № 15, ет. 4, ап. 13
гр. Варна

11 септември 2024 година

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
към 31 декември 2023 година

АКТИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			
I. Нематериални активи			
1. Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи		833	1161
2. Търговска репутация		5626	7388
3. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане		315	227
Общо за група I:	4.1	6774	8776
II. Дълготрайни материални активи			
1. Земи и сгради, в т.ч.:		44184	46800
- земи		20512	22406
- сгради		23672	24394
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		30703	29124
3. Съоръжения и други		19748	18128
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане		4666	3936
Общо за група II:	4.1	99301	97988
III. Дългосрочни финансови активи			
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	4.2	22	7
2. Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия	4.4	177	
3. Финансови активи, обявени за продажба	4.2	4134	4120
4. Инвестиционни имоти	4.3	3248	3357
5. Предоставени заеми на други свързани лица	4.4	16373	13097
Общо за група III:		23954	20581
IV. Отсрочени данъци	11	1367	1076
Общо за раздел А:		131396	128421
Б. Текущи (краткотрайни) активи			
I. Материални запаси			
1. Суровини и материали		4303	5265
2. Незавършено производство		2117	3229
3. Продукция и стоки, в т.ч.:		50448	31778
- продукция		5441	7236

ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година
А. Собствен капитал			
I. Записан капитал		96	96
II. Премии от емисии		112	112
III. Резерв от последващи оценки		4099	5462
IV. Резерви			
1. Законови резерви		547	547
2. Други резерви		49405	47340
Общо за група IV:		49952	47887
V. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		5009	661
- неразпределена печалба		5009	661
Общо за група V:		5009	661
VI. Текуща печалба (загуба)		13635	4942
VII. Собствен капитал, непринадлежащ на групата		69249	57856
Общо за раздел А:	10	142152	117016
Б. Провизии и сходни задължения			
1. Провизии за пенсии и други подобни задължения	13.1	684	705
2. Провизии за данъци, в т.ч.:	11	2766	3119
- отсрочени данъци		2766	3119
3. Други провизии и сходни задължения	13.2	4942	1346
Общо за раздел Б:		8392	5170
В. Задължения			
1. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:		35175	38576
до 1 година		10038	14710
над 1 година		25137	23866
2. Получени аванси, в т.ч.:		11141	13409
до 1 година		11141	13409
3. Задължения към доставчици, в т.ч.:		31190	22549
до 1 година		31085	22315
над 1 година		105	234

Приложението, представено на страници от 9 до 67, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
към 31 декември 2023 година
(продължение)

АКТИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
- стоки		45007	24542	4. Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:			2929
4. Предоставени аванси		362	556	до 1 година			2929
Общо за група I:	5	57230	40828	5. Задължения към други свързани лица, в т.ч.:		408	37
II. Вземания				до 1 година		16	2
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:		19789	21724	над 1 година		392	35
над 1 година		6	151	6. Други задължения, в т.ч.:		20737	22337
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия		12203	2937	до 1 година		18033	19135
3. Вземания от други свързани лица		3202	14958	над 1 година		2704	3202
4. Други вземания, в т.ч.:		7237	3028	- към персонала, в т.ч.:		2235	2024
над 1 година		12	24	до 1 година		2235	2024
Общо за група II:	6	42431	42647	- осигурителни задължения, в т.ч.:		695	566
III. Инвестиции				до 1 година		695	566
1. Други инвестиции		7	9	- данъчни задължения, в т.ч.:		3644	3111
Общо за група III:	7	7	9	до 1 година		3644	3111
IV. Парични средства, в т.ч.:		15146	7018	Общо за раздел В, в т.ч.:	12	98651	99837
- в брой		87	136	до 1 година		70313	72500
- в безсрочни сметки (депозити)		15059	6882	над 1 година		28338	27337
Общо за група IV:	8	15146	7018	Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	14	2021	2139
Общо за раздел Б:		114814	90502	- финансирания		2017	2117
В. Разходи за бъдещи периоди	9	5006	5239	- приходи за бъдещи периоди		4	22
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		251216	224162	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		251216	224162

ПАСИВ

09 септември 2024 г.

Ръководител:
Венцеслав Стоянов Евстатиев

„ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД ВАРНА

Съставител:
Антонина Бончева Стоянова

С одиторски доклад от: 11 септември 2024 г.

Одиторско дружество „Гети Одит 99" ООД
Жечка Димитрова Симеонова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД

Приложението, представено на страници от 9 до 67, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
за 2023 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство		2543	868	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	15	297123	209607
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	16	84471	40057	а) продукция		33850	26229
а) суровини и материали		23026	24269	б) стоки		160931	150213
б) външни услуги		61445	15788	в) услуги		102342	33165
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	17	23691	20225	2. Разходи за придобиване на активи по стопански начин	15	1310	707
а) разходи за възнаграждения		20176	17289	3. Други приходи, в т.ч.:	15	8299	5987
б) разходи за осигуровки		3515	2936	а) приходи от финансирания		226	1981
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		9326	8265	Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2 + 3)		306732	216301
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	4	7552	6827	4. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:		484	502
аа) разходи за амортизация, в т.ч.:		7527	6755	а) положителни разлики от операции с финансови активи		4	29
- разходи за амортизация на търговска репутация		1770	1033	б) положителни разлики от промяна на валутни курсове		3	2
бб) разходи за обезценка		25	72	Общо финансови приходи	18	484	502
б) разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	5, 6	1774	1438				
5. Други разходи, в т.ч.:	16	155374	134267				
а) балансова стойност на продадените активи		138424	130569				
б) провизии		4006	577				
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		275405	203682				
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:		30	24				
а) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		24	24				

Приложението, представено на страници от 9 до 67, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
за 2023 година
(продължение)

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:		2461	1939				
а) отрицателни разлики от операции с финансови активи		2	22				
Общо финансови разходи (6 + 7)	18	2491	1963				
8. Печалба от обичайна дейност		29320	11158				
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)		277896	205645	Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4)		307216	216803
9. Счетоводна печалба (общо приходи—общо разходи)		29320	11158				
10. Разходи за данъци от печалбата	19	4390	1598				
11. Печалба (9 - 10), в т.ч.:		24930	9560				
а) печалба за групата		13635	4942				
б) печалба, непринадлежаща на групата		11295	4618				
Всичко (Общо разходи + 10 + 11)		307216	216803	Всичко (Общо приходи)		307216	216803

09 септември 2024 г.

Ръководител:
Венцеслав Стоянов Евстатиев

Съставител:
Антонина Бончева Стоянова

С одиторски доклад от: 11 септември 2024г.

Одиторско дружество „Гети Одит 99" ООД
Жечка Димитрова Симеонова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

Приложението, представено на страници от 9 до 67, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
за 2023 година

(хил.лв.)

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ		Финансов резултат от минали години	Текуща печалба/загуба	Собствен капитал, непринадлежащ на групата	Общо собствен капитал
				Законови	Други резерви	Неразпределена печалба			
1. Салдо в началото на отчетния период	96	112	5462	547	47340	661	4942	57856	117016
2. Финансов резултат за текущия период							13635	11295	24930
3. Прехвърляне към неразпределена печалба						4942	(4942)		
4. Разпределения на печалба					2064	(2064)			
5. Последващи оценки на активи и пасиви, в т.ч.:			8					6	14
- увеличение			8					6	14
6. Ефекти от придобиване на дъщерни дружества								(16)	(16)
7. Други изменения в собствения капитал			(1371)		1	1470		108	208
8. Салдо към края на отчетния период	96	112	4099	547	49405	5009	13635	69249	142152

09 септември 2024 г.

„ЕСКАНА ИНВЕСТ 96” АД ВАРНА

Ръководител:
Венцеслав Стоянов Евстатиев

Съставител:
Антонина Бончева Стоянова

С одиторски доклад от: 11 септември 2024 г.

Одиторско дружество „Гети Одит 99” ООД
Жечка Димитрова Симеонова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД

ЕИК: 103090514

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
за 2023 година

(хил.лв.)

Наименование на паричните потоци	Текущ период			Предходен период		
	постъп-ления	плаща-ния	нетен поток	постъп-ления	плаща-ния	нетен поток
а	1	2	3	1	2	3
А. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	337482	240625	96857	250902	197231	53671
2. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	3	23268	(23265)	5	20225	(20220)
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни	8	141	(133)	3	90	(87)
4. Парични потоци по положителни и отрицателни курсови разлики		20	(20)	1	25	(24)
5. Платени и възстановени данъци върху печалбата	166	4045	(3879)		1384	(1384)
6. Платени и възстановени данъци (без данъци върху печалбата)		35605	(35605)		26895	(26895)
7. Концесионни възнаграждения		1871	(1871)		1601	(1601)
8. Парични потоци, свързани с правителствени дарения за текуща дейност				89		89
9. Други парични потоци от основна дейност	137	1882	(1745)	123	1181	(1058)
Всичко парични потоци от основна дейност	337796	307457	30339	251123	248632	2491
Б. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	4125	5832	(1707)	1163	2002	(839)
2. Парични потоци, свързани с финансови активи	108	2	106	7566	2335	5231
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни	40		40	60		60
4. Парични потоци от бизнескомбинации - придобивания		859	(859)	643	12284	(11641)
5. Парични потоци, свързани с предоставени заеми	872	8685	(7813)	181	321	(140)
6. Други парични потоци от инвестиционна дейност				20	13	7
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност	5145	15378	(10233)	9633	16955	(7322)
В. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с получени заеми	2996	10570	(7574)	13388	3092	10296
2. Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденти и други подобни		1460	(1460)		1663	(1663)
3. Парични потоци, свързани с лизинг и стоково финансиране	4155	7081	(2926)		3978	(3978)
4. Други парични потоци от финансова дейност, включително предоставени гаранции	75	93	(18)		20	(20)
Всичко парични потоци от финансова дейност	7226	19204	(11978)	13388	8753	4635
Г. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА (А+Б+В)	350167	342039	8128	274144	274340	(196)
Д. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА			7018			7214
Е. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА			15146			7018

09 септември 2024 г.

Ръководител:
Венцеслав Стоянов Евстатиев

ЕСКАНА ИНВЕСТ 96 АД ВАРНА

Съставител:
Антонина Бончева Стоянова

С одиторски доклад от: 11 септември 2024 г.

Одиторско дружество „Гети Одит 99" ООД
Жечка Димитрова Симеонова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО Варна Рег. № 137 ГЕТИ ОДИТ 99 ООД

Приложението, представено на страници от 9 до 67, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Учредяване и регистрация

"Ескана инвест 96" АД (дружество – майка) е регистрирано по фирмено дело № 3214/1996 г. на Варненски окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление: България гр. Варна, ул. "Арх. Петко Момчилов" № 26.

1.1 Собственост и управление

Участието в акционерния капитал на „Ескана инвест 96" АД към 31.12.2023 г. е разпределено както следва:

Акционери	Участие в капитала - %
Физически лица	100 %

Към 31.12.2023 г. дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав:

Елена Борисова Филипова	- Председател на Съвета на директорите
Венцеслав Стоянов Евстатиев	- Член на Съвета на директорите
Антонина Бончева Стоянова	- Член на Съвета на директорите

Дружеството-майка се представлява от Изпълнителен директор – Венцеслав Стоянов Евстатиев.

1.2 Структура на Групата

Структурата на Групата включва „Ескана Инвест 96" АД като дружество – майка и посочените по-долу дружества:

Наименование и седалище на дъщерното предприятие	Участие в капитала			
	Текущ период		Предходен период	
	размер - %	Стойност - хил.лв.	размер- %	Стойност - хил.лв.
"Ескана" АД - гр. Варна, ул. "Арх. Петко Момчилов" № 26	52.18	392	52.17	391
"Батова инвест" ЕООД, ул."Роза", № 20	100.00	64	100.00	66
Общо		**456**		**457**

През 2023 г. „Ескана Инвест 96" АД придобива 4 бр. акции от капитала на „Ескана" АД с цена на придобиване 1 хил.лв.

В консолидирания финансов отчет на „Ескана Инвест 96" АД е включен консолидирания финансов отчет на „Ескана " АД. В консолидирания финансов отчет на „Ескана" АД са включени следните дъщерни дружества:

Наименование и седалище на дъщерното предприятие	Участие в капитала			
	Текущ период		Предходен период	
	размер - %	Стойност - хил.лв.	размер- %	Стойност - хил.лв.
"Стимекс" ЕООД, гр. Варна	100.00	684	100.00	684
"М Тракс България" ЕООД, гр. Варна	100.00	5	100.00	5
"Скални материали" АД, гр. Русе	98.47	2268	98.47	2268
"Андела" АД, гр. Бургас	95.71	606	95.71	606
Общо		3563		3563

„Ескана" АД е едноличен собственик на капитала на „Ескана Русия" ЕООД, гр. Варна. С Протокол от заседание на Съвета на директорите на „Ескана" АД е взето решение за продажба на дъщерното предприятие „Ескана Русия" ЕООД. Дяловете от капитала на „Ескана Русия" ЕООД се притежават единствено с цел последващата им продажба. Инвестицията в дъщерното дружество „Ескана Русия" ЕООД е напълно обезценена.

Към 31.12.2021 г. „М Тракс България" ЕООД притежава 90 % от капитала на „МВБ Трак енд Бъс България" АД, гр. София. На 29.12.2022 г. „М Тракс България" ЕООД придобива 78233 броя акции, представляващи 10 % от капитала на „МВБ Трак енд Бъс България" АД и става едноличен собственик на капитала. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 06.01.2023 г.

„МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД притежава 100 % от капитала на „МВБ Имоти" ЕООД.

„МВБ Имоти" ЕООД притежава 100 % от капитала на „Ринг Истейтс Кампани" ЕАД.

С договор за прехвърляне на дружествени дялове от 11 май 2022 г. „М Тракс България" ЕООД придобива 70 000 дяла от капитала на „Стар Моторс" ЕООД, представляващи 100% от капитала на дружеството. Прехвърлянето е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 17 май 2022 г.

„Стар Моторс" ЕООД притежава 100 % от капитала на регистрирано в Република Северна Македония дружество „Стар Моторс", Скопие, което от своя страна притежава 100 % от капитала на регистрирано в Косово, „Стар Моторс" SH.P.K.

В консолидирания финансов отчет на „Ескана" АД е включен консолидирания финансов отчет на „Андела" АД.

Участията на „Андела" АД в дъщерни предприятия са както следва:

Наименование и седалище на дъщерното предприятие	Участие в капитала			
	Текущ период		Предходен период	
	размер - %	Стойност - хил.лв.	размер- %	Стойност - хил.лв.
„Андезит" ООД, гр. Бургас, ул. "Чаталджа" № 3	99.9	752	99.88	752
Общо		752		752

С договор за покупко-продажба на дялове от м. юни 2023 г. „Андела" АД увеличава участието си в капитала на „Андезит" ООД с 0,02 % с цена на придобиване 2

хил.лв. Придобиването е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 23.06.2023 г.

1.3 Предмет на дейност на дружествата от групата

През текущия отчетен период дружествата от Групата са извършвали основно следните видове операции и сделки:

„Ескана инвест 96" АД - производство и търговия с промишлени взривни материали, взривни работи, пробивно-взривни работи, обучения за работа с взривни материали.

„Ескана" АД - строително - монтажни дейности; добив и производство на инертни материали; пласмент и търговия; производство, доставка и монтаж на алуминиева и пластмасова дограма; отдаване под наем на собствени дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти;

„Стимекс" ЕООД - строително-монтажни работи; асфалтополагане; монтаж на арматура; покупко-продажба на стоки за строителството, горива и други; отдаване под наем на собствени дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти;

„Скални материали" АД - добив на трошено-каменни фракции, обработка на скално-облицовачни материали и изделия от тях, транспортни услуги, отдаване под наем на собствени активи;

„Андела" АД - добив, производство, транспорт и продажба на инертни материали, производство на калибровани пясъци за специални нужди, хотелиерство, ресторантьорство и приходи от наеми от собствени недвижими имоти;

„Андезит" ООД - строителство, добив на инертни материали, услуги с механизация, отдаване под наем на активи и продажба на бетонови изделия;

„М Тракс България" ЕООД - придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на акции и облигаации; придобиване, оценка и продажба на патенти и други;

„МВБ Трак Бъс България" ЕАД - продажба и сервиз на нови и употребявани камиони, автобуси, ремаркета и полуремаркета, продажба на резервни части, вътрешна и външна търговия; посредничество и търговско представителство на физически и юридически лица в страната и чужбина; покупка, строеж, проектиране и обзавеждане на недвижими имоти с цел продажба; бартерни, комисионни, спедиционни, превозни, складови, лизингови и лицензионни сделки;

„МВБ Имоти" ЕООД - инвестиции в недвижими имоти, извършване на подобрения, продажба и отдаване под наем на недвижими имоти;

„Ринг Истейтс Кумпани" ЕАД – изграждане и стопанисване на сгради, предоставянето под наем на офиси;

„Стар Моторс" ЕООД - търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили;

„Стар Моторс" ДООЕЛ, Скопие - внос и продажба на автомобили, резервни части и аксесоари за тях, ремонт на автомобили'

„Стар Моторс" SH.P.K, Косово – без дейност.

„Батова инвест" ЕООД - през текущия и предходния отчетен период дружеството не е реализирало приходи.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е консолидиран за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2023 и 2022 г.

2. Финансово управление на риска

Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: ценови риск (включващ валутен риск, лихвен риск и пазарен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Ръководството на Групата следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Групата.

Ценови риск

Риск, произтичащ от колебанията в цената на финансов инструмент, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:

Валутен риск

Дружествата от Групата работят в България и тъй като българският лев е ефективно фиксиран към еврото, те са изложени на валутен риск, произтичащ от сделки, деноминирани във валути, различни от лева и евро. Валутните рискове са наблюдавани внимателно, с цел осигуряването на ефективно управление на риска.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута, са представени както следва:

	Текущ период хил. лв.					Предходен период хил. лв.			
	Лева	Евро	Щатски долар	Македонски денар	Общо	Лева	Евро	Македонски денар	Общо
Финансови активи, обявени за продажба	4134				4134	4120			4120
Кредити и вземания	50870	26		152	51048	42907	16	105	43028
Парични средства и парични еквиваленти	14931	91	3	34	15059	6699	52	131	6882
Финансови активи, държани за търгуване	7				7	9			9
Общо финансови активи	69942	117	3	186	70248	53735	68	236	54039
Банкови заеми и финансиране	24459	1233		988	26680	30171	3717		33888
Други заеми и задължения	51502	1679		79	53260	40564	2233		42797
Общо финансови пасиви	75961	2912		1067	79940	70735	5950		76685

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Следните значими валутни курсове са приложими към 31 декември:

	Текущ период	Предходен период
MKD	0.0314424	0.031424

Лихвен риск

Лихвеният риск за Групата възниква от сключените договори за заеми и финансиране, за финансов лизинг и стоково финансиране. Договорите с плаващи лихвени проценти излагат дружеството на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Ръководствата на дружествата от Групата и това на дружеството - майка текущо наблюдават и анализират експозицията на съответното дружество спрямо промените в лихвените равнища.

Пазарен риск

През отчетния период концентрацията на пазарен риск в дейността на дружествата в Групата е повлияна от военния конфликт между Русия и Украйна, интензивните инфлационни процеси в рамките на националната и световната икономика и нарастването на доставните цени на суровините, материалите и консумативите.

Кредитен риск

В Групата няма значителна концентрация на кредитен риск. Групата има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходяща кредитна история. Продажби на клиенти на дребно се извършват в брой. Към 31 декември, максималната кредитна експозиция на Групата е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Финансови активи, държани за търгуване	7	9
Кредити и вземания	51048	43028
Парични средства и парични еквиваленти	15059	6882
Финансови активи, обявени за продажба	4134	4120
Общо финансови активи	**70248**	**54039**

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността Групата да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността Групата да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по – късна дата от уговорената. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който й гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения.

3. Основни положения от счетоводната политика на групата

3.1 База за изготвяне на финансовия отчет на групата

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти , приложими към 31.12.2023 година.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите представени в този консолидиран финансов отчет.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Спазено е основното предположение за действащо предприятие, което предполага, че Групата ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

3.2. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Групата води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България.

Всички данни за 2023 и за 2022 година са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в хил.лв.

3.3. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на паричните позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни финансови отчети, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

3.4. Приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на Националните счетоводни стандарти изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на финансовия отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

3.5. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Групата не е променяла счетоводната си политика през финансовата 2023 г.

Сравнителните данни представени в настоящия консолидиран финансов отчет са за предходния отчетен период – 2022 г.

С цел по-коректно представяне на информацията в консолидирания счетоводен баланс към 31.12.2023 г.:

- наименованието на статия „Други предоставени заеми" е променено на „Предоставени заеми на други свързани лица";

- от статии „Вземания от клиенти и доставчици" и „Други вземания" са отделени вземанията от свързани лица, които не са асоциирани и смесени предприятия, и са

представени в статия „Вземания от други свързани лица";

- от статии „Задължения към доставчици" и „Други задължения" са отделени задълженията към свързани лица, които не са асоциирани и смесени предприятия, и са представени в статия „Задължения към други свързани лица".

За съпоставимост на информацията е рекласифицирана информацията в консолидирания счетоводен баланс към 31.12.2022 г.

3.6 Консолидация

Дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия са всички предприятия, в които Групата притежава повече от половина от акциите с право на глас, и върху чиято дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

Дъщерните предприятия са консолидирани от датата, на която ефективно е започнало упражняването на контрол. Консолидацията се преустановена при загуба на ефективен контрол върху дъщерното предприятие.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. В консолидирания финансов отчет се включват разграничимите активи и пасиви на дъщерното предприятие, като балансовите им стойности се определят въз основа на справедливите им стойности към датата на придобиването. Разликата между първоначалната стойност на придобиването (себестойността на инвестицията в дъщерното предприятие) и дела на дружеството майка в справедливата стойност на нетните активи (разграничимите активи, намалени с разграничимите пасиви) на дъщерното предприятие към датата на придобиването се отчита като положителна или отрицателна репутация.

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания счетоводен баланс към датата на загубата на контрола;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Признава се всяка резултатна разлика като "печалба или загуба" от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество в консолидирания отчет за приходите и разходите, принадлежаща на дружеството - майка.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби са също елиминирани, освен ако съответната стопанска операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Асоциирани предприятия

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата притежава между 20 % и 50 % от акциите с право на глас, или упражнява значително влияние, а не контрол. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

Смесени предприятия

Смесеното дружество се създава по силата на договорно споразумение, на база на което две или повече страни (дружества) се заемат с обща стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол.

За консолидацията на смесеното дружество се прилага методът на собствения капитал. Смесеното дружество се консолидира от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит и спира да се консолидира чрез този метод или от датата, когато смесеното дружество се трасформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен на контролиращ съдружник.

3.7. Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

а) имат натурално – веществена форма;

б) се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем , за административни или за други цели;

в) се очаква да бъдат използвани за повече от един отчетен период;

г) стойността на актива е надеждно изчислена;

д) предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

При придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Последващите разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване, дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 16 Дълготрайни материални активи/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен материален актив се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните материални активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни материални активи за обезценка по реда на СС 36 „Обезценка на активи".

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Когато възстановима стойност на актива спадне под балансова му стойност, дружеството отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна цена на актива и

неговата стойност в употреба.

В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността. При възстановяването на загубата от обезценка преносната стойност на актива не следва да превишава преносната стойност, която би била определена, при положение че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка.

При обезценка на дълготраен материален актив, за които е създаден резерв от последваща оценка, загубата от обезценката се отразява в намаление на този резерв. Ако загубата от обезценка е по – голяма от създадения резерв, превишението се отразява като текущ разход за дейността.

Възстановяване на загуба от обезценка не се допуска, когато загубата от обезценка през предходни периоди е отразена в намаление на резерва от последваща оценка. Възстановяване на загуба от обезценка се допуска, само когато загубата от обезценка през предходни периоди е отчетена като текущ разход.

3.8. Нематериални активи

Като нематериални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от Групата, които:

а) нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция;

б) са със съществено значение при употребата им;

в) от използването им се очаква икономически изгоди, доказани с:

- наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди;

- възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му;

- ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

При придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Разходи, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив.

Разходи, направени за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването им.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 38 „Нематериални активи"/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който нематериалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за нематериален актив се признават и отчитат като такива.

Нематериалните активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква Групата отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период Групата проверява временно изведените от употреба нематериални активи за обезценка по реда на СС 36 „Обезценка на активи".

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за дълготрайни материални активи.

3.9. Амортизационна политика

Амортизациите на дълготрайните материални активи се начисляват като се прилага линеен метод. За част от машините амортизацията се начислява като се прилага функционален метод на база производителността на активите. Полезеният живот по групи активи за текущия период е както следва:

Дълготрайни материални активи:	
Сгради	от 5 до 100 години
Съоръжения	от 3 до 100 години
Машини и оборудване	от 2 до 35 години
Транспортни средства	от 3 до 35 години
Компютърна техника	от 2 до 10 години
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	от 2 до 35 години
Нематериални активи:	
Програмни продукти	от 2 до 25 години
Други нематериални активи	от 6 до 7 години
Нематериални активи с ограничен срок на ползване	за срока на ползване

Нематериалните активи на Групата, които не са ограничени със срок на ползване не се амортизират.

Срок на годност

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонение спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Степента на значимост на размера на остатъчната стойност за амортизируемите активи се определя при над 10 % от отчетната стойност за всеки актив.

3.10. Инвестиции

Дялове в смесени предприятия

Смесеното предприятие се основава на договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Смесеното предприятие може да бъде: съвместно контролирана дейност, съвместно контролирани активи и съвместно контролирана стопанска единица.

Когато дружество от Групата е съдружник в смесено предприятие

В този случай, дружеството от Групата споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Финансови актии, обявени за продажба

Първоначално финансовите активи, обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на дружеството) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от Групата финансови активи, обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяне на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови активи, държани за търгуване

Като финансови активи, държани за търгуване се отчитат тези, които са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочните колебания в цените или дилърския марж.

Първоначално финансовите активи, държани за търгуване се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от Групата финансови активи, държани за търгуване, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойнот е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата .

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като държани за търгуване се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

3.11. Инвестиционни имоти

Групата класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като дълготрайни материални активи по реда на СС 16 "Дълготрайни материални активи".
- Имоти за продажба – отчитат се като материални запаси по реда на СС 2 „Отчитане на стоково – материални запаси";
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на СС 40 "Отчитане на инвестиционните имоти".

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Като инвестиционен имот се отчита имот (земя, сграда или части от сграда, или и двете), държан с цел получаване на приходи от наем или увеличаване на стойността на капитала, или и за двете. Не се отчитат като инвестиционни имоти, имоти, които се използват за:

- производството на продукция или оказване на услуги;
- доставката на материали, стоки или услуги;
- административни цели;
- имоти, използвани от персонала;
- продажба в рамките на икономическата дейност на Групата.

Когато имот включва част, предназначена за получаване на приходи от наем и част, предназначена за ползване в дейността се преценява дали тези части с различно предназначение могат да се отчитат поотделно. Ако съществува такава възможност те се класифицират поотделно. В противен случай ръководството на Групата преценява дали частта, която се използва за дейността е незначителна спрямо целия имот, за да се класифицира като инвестиционен или за ползване в дейността.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. Последващото им оценяване се извършва по модела на "цена на придобиване", в съответствие със СС 16 "Дълготрайни материални активи", съгласно СС 40 "Отчитане на инвестиционните имоти".

Съгласно СС 40 "Отчитане на инвестиционните имоти" в първоначалната оценка на инвестиционния имот се включват, т.е. не се отчитат отделно, всички трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си:

- асансьори, климатици, тръбопроводи, шахти, кабели, противопожарни инсталации и т.н.;
- обзавеждане и инвентар, като мебели, настилки, лампи, печки и т.н.

Амортизациите на инвестиционните имоти се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Полезният живот е както следва:

Сгради - от 16 до 100 години
Съоръжения - от 10 до 25 години
Машини и оборудване - от 3 до 10 години

Стопански инвентар - от 2 до 10 години
Други активи – от 3 до 10 години

Последващите разходи, свързани с инвестиционен имот, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

Трансфер от и към инвестиционни имоти се прави, когато има промяна в употребата на даден имот.

3.12. Лизингови договори

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС 17 „Лизинг".

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Финансов лизинг

Лизингови договори, при които наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг. В крайна сметка правото на собственост може да бъде или да не бъде прехвърлено.

Наемателят отчита като задължение общата сума, определена в договора, която включва справедливата стойност на наетия актив или стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по – ниски, и бъдещите лихвени плащания.

Оперативен лизинг
Наемодател

Лизингови договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг.

Постъпленията по оперативните лизинги при наемодателя се признават като приход в отчета за приходите и разходите на равни части по линейния метод за целия период на лизинговия договор. Ако друга системна база отразява по точно времевия модел, по който се извлича полза от актива отдаден на оперативен лизинг, е възможно да се ползва тази системна база, а не линейният метод за целия срок на лизинговия договор. Всички стимули, които водят до ефективно намаление или увеличение на прихода от наем, следва да се разсрочат за целия период на лизинговия договор на линейна база или друга системна база, която по - точно отразява времевия модел на ползване на лизингования актив. При прилагането на линейния модел на признаване на приходите за целия срок на лизинговия договор се взема предвид само информацията налична към момента на сключване на договора. Всички корекции и анекси по даден лизингов договор, направени след приключване на текущия отчетен период, за които не е имало информация предварително, се считат за некоригиращи събития по смисъла на СС 8 „Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика" и по смисъла на точка 3.33 от Приложението към консолидирания финансов отчет.

Наемател

Наемателят признава като разходи за външни услуги начислените наемни вноски в отчета за приходите и разходите на равни части по линейния метод за целия период на лизинговия договор. Ако друга системна база отразява по - точно времевия модел, по

който се извлича полза от актива получен по оперативен лизинг, е възможно да се ползва тази системна база, а не линейният метод за целия срок на лизинговия договор. Всички стимули, които водят до ефективно намаление или увеличение на разхода за наем, следва да се разсрочат за целия период на лизинговия договор на линейна база или друга системна база, която по - точно отразява времевия модел на ползване на лизингования актив. При прилагането на линейния модел на признаване на разходите за целия срок на лизинговия договор се взема предвид само информацията налична към момента на сключване на договора. Всички корекции и анекси по даден лизингов договор, направени след приключване на текущия отчетен период, за които не е имало информация предварително, се считат за некоригиращи събития по смисъла на СС 8 „Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика" и по смисъла на точка 3.33 от Приложението към консолидирания финансов отчет.

Разходите за подобрения на наети активи се признават за дълготрайни активи.

Продажба с обратен лизинг

Сделката за продажба с обратен лизинг е свързана с продажбата на актив от доставчик и отдаването под наем на същия актив обратно на доставчика. Лизинговото плащане и продажната цена са взаимно зависими, тъй като се договарят в пакет. Счетоводното третиране на продажба с обратен лизинг зависи от вида на съответния лизингов договор.

Когато резултатът от продажба с обратен лизинг е финансов лизинг, всяко превишение на прихода от продажбата над балансовата стойност на актива не трябва да се признава незабавно за приход във финансовите отчети на продавача - наемател. Когато обратният лизинг е финансов лизинг, сделката е средство за предоставяне на финансиране от наемодателя на наемателя, като активът се явява обезпечение. По тази причина не е целесъобразно превишението на прихода от продажбата над балансовата стойност да се разглежда като приход. Такова превишение се разсрочва и амортизира през целия срок на лизинговия договор.

Когато резултатът от продажба с обратен лизинг е експлоатационен лизинг и е ясно, че сделката се определя според справедливата стойност, всяка печалба или загуба трябва да се признава незабавно. Ако продажната цена е по-ниска от справедливата стойност, всяка печалба или загуба трябва да се признава незабавно, освен в случаите, когато загубата се компенсира от бъдещите лизингови плащания под пазарната цена. Тогава загубата трябва да се разсрочва и амортизира пропорционално на лизинговите плащания през периода, през който се очаква активът да бъде използван. Ако продажната цена е по-висока от справедливата стойност, превишението над справедливата стойност трябва да се разсрочва и амортизира през периода, през който се очаква активът да бъде използван.

3.13. Материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от Групата;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в Групата и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция или извършат услуги.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които са в процеса на производство.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на метода средно - претеглена стойност.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност.

Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като текущ разход.

За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

Изграждането на жилищни обекти се третира като създаване на продукция, съгласно СС 2 „Отчитане на стоково-материалните запаси", а отчитането на продажбите е в съответствие с СС 18 „Приходи".

При продажба на материални запаси балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от дружествата собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

3.14. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Вземанията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година са оценяват по заключителен курс на БНБ.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Преглед за обезценка се извършва към всяка дата на изготвяне на индивидуалните финансови отчети, за да се определи дали са налице обективни обстоятелства за обезценка на конкретни кредити и вземания. При наличие на такива обстоятелства дружествата от Групата определят възстановимата стойност на активите и отчитат намалението като текущ разход за дейността.

3.15. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности – пари в брой и в безсрочни сметки (депозити);
- парични еквиваленти – краткосрочни, високоликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в консолидирания отчет за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

3.16. Собствен капитал

3.16.1. Капитал

Капиталът на "Ескана Инвест 96" АД (дружество – майка) е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капитал на дружеството - майка е разпределен в 95 518 броя поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лева всяка една и е напълно внесен (Приложение 10).

3.16.2. Резерви

Законови резерви

Като законови резерви в консолидирания баланс на Групата се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава. Източници на общите резерви могат да бъдат:

- една десета част от печалбата или всяка по – голяма сума, която се отделя по решение на Общото събрание, докато средствата във фонда достигнат не по – малко от една десета част от капитала, предвидена в Устава;
- средствата, получени от продажбата на акции над номиналната им стойност при издаването им след изрично решение на Общото събрание;
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите, срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по изричното решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Премии от емисии

Като премии от емисии в консолидирания счетоводен баланс се представя разликата между номиналната и емисионната стойност на акциите на дружеството майка.

Други резерви

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

Преоценъчен резерв

Като преоценъчен резерв в консолидирания счетоводен баланс е представен резултатът от извършените преоценки на дълготрайни материални активи.

Преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределена печалба периодично през срока на използване на актива.

Частта от резерва, която се прехвърля в неразпределената печалба е разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност и амортизацията въз основа на историческата цена на актива.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Преоценъчен резерв се формира и от разликата между балансовите стойности на финансовите активи, класифицирани като обявени за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Преоценъчният резерв се отчита като текущ финансов разход или текущ финансов приход, когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата.

3.16.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в консолидирания счетоводен баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

3.17. Задължения

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Получените заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за приходите и разходите като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заема.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.18. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Групата във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят в консолидирания финансов отчет по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен.

3.19. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство ставката на корпоративния данък за 2023 година е 10 %. За 2024 година ставката е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляеми временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

3.20. Финансови активи и пасиви

Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи като „заеми (кредити) и вземания", „финансови активи, държани за търгуване", „финансови активи, обявени за продажба" и „парични средства и парични еквиваленти". Класификацията е в зависимост от същността и целите /предназначението/ на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално придобиване на финансови активи, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовите активи.

Финансовите активи се отписват от консолидирания счетоводен баланс на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания счетоводен баланс, но признава също и обезпечено задължение /заем/ за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в консолидирания счетоводен баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания и други вземания от контрагенти и трети лица. Лихвеният доход по кредитите се представякато финансов приход в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В края на отчетния период Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови актии, обявени за продажба

Първоначално финансовите активи, обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията .

Притежаваните от дружеството финансови активи, обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови акиви, държани за търгуване

Финансови активи, държани за търгуване - тези, които са придобити от предприятието с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърски марж.

Финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в краткосрочен план или въз основа на решение на ръководството.

Финансови активи, държани за търгуване се отчитат в следващите отчетни периоди по справедлива стойност. Реализираните и нереализираните печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на финансови активи, държани за търгуване се включват в отчета за приходите и разходите за периода, през който са възникнали.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Групата признава финансовия пасив в своя консолидиран счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното придобиване на финансовите пасиви, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване Групата оценява заемите (кредитите) по амортизируема стойност.

3.21. Приходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение.

Приходите се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на Българската народна банка към датата на начисляването им.

Приходите се признават, когато:

- е вероятно Групата да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;

- приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Приходи от продажби на продукция и стоки се признават в момента, когато съществените рискове и собственост се прехвърлят към купувача, няма продължаващо участие в управлението на стоките, получаването на възнаграждението е вероятно, дружеството има икономическа изгода от продажбата, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходи от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на баланса, при условия че резултатът от сделката може да бъде надеждно оценен.

Приходи от наеми се признават за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

Приходи от дивиденти се признават, когато се установи правото на тяхното получаване

Приходи от лихви се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор.

Финансовите приходи включват и положителни разлики от промяна на валутни курсове.

3.22. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, отрицателни разлики от промяна на валутни курсове, отрицателни разлики от операции с финансови активи и други.

3.23. Разходи за бъдещи периоди

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди.

3.24. Приходи за бъдещи периоди

Възникналите приходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като приходи за бъдещи периоди.

3.25. Договори за строителство

Част от приходите на Групата са от строителна дейност. Групата приема, че резултатът от договорите за строителство може да бъде предвиден надеждно.

Приходите по договори за строителство включват:

- първоначалната сума на прихода, определена в договора;

- сумата за допълнителните работи, извършени вследствие на допълнителни изменения в обема на договорените работи, изплащането на искове и материални стимули дотолкова, доколкото е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и те могат да бъдат надеждно измерени.

Съгласно СС 11 - Договори за строителство приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на приключване на баланса.

Договорите за строителство, сключени от Групата, са основно договори на база твърда цена. Няма договори, които обхващат няколко актива. Строителството на всеки актив се третира като отделен договор за строителство, съгласно СС 11 - Договори за строителство. Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода "дял на завършено строителство". Приходите по договора съответстват на дела на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа, съгласно подписан Протокол образец 19.

В случаите са направени разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности по договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

Групата начислява провизии за поети задължения по договори за строителство, разходите за които се посочват в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажименти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

3.26. Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство дружествата в Групата са задължени да плащат вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите отношения с работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действуващото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социално осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружествата в Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружествата в Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудовия договор.

3.27. Правителствени дарения и правителствени помощи

Правителствените дарения, свързани с амортизируеми активи се отчитат като финансиране (освен ако в закон е определен друг ред за отчитане), което се признава като текущ приход пропорционално на начислените за текущия период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението.

Правителствените дарения, получени от предприятията като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

Правителствените дарения, получени като компенсация за преодоляване на последиците от пандемията COVID 19, се признават като текущ приход през периодите, през които са отразени разходите за изпълнение на условията по безвъзмездната помощ.

Правителствените дарения, получени по Програма за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия (приета с решения на Министерския съвет) се признават като текущ приход през периодите, през които са отразени разходите за електрическа енергия.

При отчитане на получени дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на правителствени дарения.

3.28. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Дружествата от Групата определят очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на дълготрайни активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи

стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия

В края на всеки отчетен период ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани предприятия. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания капитал.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и други.

Обезценка на финансови активи, обявени за продажба

Притежаваните финансови активи, обявени за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период, дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима стойност. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружествата от Групата извършват преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Групата обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Обезценка на вземания

Към края на всеки отчетен период се прави преценка на събираемостта на вземанията. Ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането на вземанията, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. Вземанията се обезценяват когато са налице индикации, че дружество от Групата няма да е в състояние да събере сумите, които са дължими в съответствие с оригиналните условия по сделката. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата и възстановимата стойност на вземането.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 2 „Отчитане на стоково-материалните запаси", СС 32 „Финансови инструменти" и СС 36 „Обезценка на активи", регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Провизии

Провизия се признава в счетоводния баланс и като текущ разход в отчета за приходите и разходите, когато дружество от Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е

реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на финансовия отчет, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това.

Приблизителни оценки за отсрочени данъчни активи

Признаването на отсрочени данъчни активи включва съставянето на серия от допускания. Дружествата от Групата трябва да оценят и времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъдат възстановени в предвидимо бъдеще. Ако надеждна прогноза за данъчна печалба предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

3.29. Дивиденти

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към собствениците в периода, в който възникне правото им да ги получат.

3.30. Свързани лица

Свързано лице е лице или предприятие, което е свързано с предприятието, което изготвя неговите финансови отчети (отчитащо се предприятие - Групата)

а) Лице или близък член на семейството на това лице е свързано с отчитащото се предприятие, ако лицето:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;
- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или
- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие.

б) Дадено предприятие е свързано с отчитащо се предприятие, ако е изпълнено някое от следните условия:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите).
- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).

- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.
- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.
- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на наетите лица на отчитащото се предприятие или на предприятие, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.
- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, определено в буква а).
- Лице, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

3.31. Политика по отношение на грешки, промени в счетоводната политика и приблизителните оценки

Дружествата от Групата променят счетоводната си политика само когато:

а) това се изисква от конкретен стандарт или разяснение или

б) това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци (промяна на счетоводната политика).

Промените в счетоводната политика се отразяват с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години или друг засегнат елемент от капитала за предходния представен период, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика.

Ефектът от промяната на приблизителните счетоводни стойности се включва при определянето на печалбата или загубата за периода на промяната - ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещите периоди - ако промяната засяга и тях.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това. Ефектът върху бъдещи периоди, ако има такъв, се признава, когато тези бъдещи периоди настъпят. Предприятието оповестява естеството и размера на промяната на приблизителната счетоводна стойност, която оказва значителен ефект през текущия период или се очаква да окаже значителен ефект през бъдещи периоди.

За коригирането на фундаментални грешки се прилагана препоръчителния подход, регламентиран в СС 8 „Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика".

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Коригирането на фундаментални грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката.

В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка Групата изхожда от размера и характера на грешката.

3.32. Действащо предприятие

Дружествата от Групата изготвят финансови отчети на база действащо предприятие. Ръководството прави оценка по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да доведе до значителни съмнения относно способността на дружествата от Групата да продължат като действащи предприятия след края на отчетния период.

Ръководството счита, че предприятията от Групата са действащи, нямат планове и намерения, нито обективни индикации за преустановяване на дейността им или същественото й намаляване в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие, прилагайки финансовата концепция за поддържане на собствения капитал и като са взети предвид възможните рискове и ефекти от макроикономическата среда и геополитическата обстановка. Настоящата макроикономическа среда, пред която са изправени дружествата в страната, е формирана в резултат на нарастващ инфлационен натиск, влошаване на бизнес климата и нарастващ геополитически риск в резултат на продължаващия военен конфликт между Русия и Украйна и на възникналия през 2023 г. конфликт между Израел и Хамас.

През 2023 г. продължи негативното въздействие върху световната икономика на военния конфликт между Русия и Украйна и наложените международни санкции срещу Русия. В началото на конфликта въздействието в Европейския съюз е особено осезаемо поради зависимостта от доставките на природен газ от Русия. Инфлацията в еврозоната доведе до повишаване на лихвените проценти и промени на валутните пазари. Вследствие на това през текущия и предходния период потребителските цени на основните суровини и материали (резервни части, метали, взривни материали и други), както и на енергоносителите (горива, природен газ, ел.енергия и други) се повишиха значително. Ръководството счита, че военните действия не са оказали съществено негативно влияние върху приходите на дружествата от Групата за 2023 г. и не би следвало да имат значим ефект върху дейността им в обозримо бъдеще, тъй като продажбите са основно на вътрешния пазар.

Ръководството счита, че възникналия през 2023 г. конфликт между Израел и Хамас няма и не би следвало да има ефект върху дейността на дружествата от Групата.

Тъй като събитията се развиват на ежедневна база и динамиката в обстоятелствата е непредсказуема, ръководството следи макроикономическата среда и наблюдава тенденциите в икономическото развитие. На този етап ръководството не е в състояние да направи надеждна преценка и да измери потенциалния дългосрочен ефект от военните действия върху дейността на дружествата от Групата.

Ръководството счита, че дружествата от Групата ще продължават дейността си и определя финансовото им състояние като стабилно в условията на несигурна икономическа обстановка.

3.33. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството-майка за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата на консолидирания финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след

датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на консолидирания финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет, Групата актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на консолидирания финансов отчет дивиденти не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

3.34. Консолидиран отчет за паричните потоци

Групата отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричнити потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност /20 %/.
- Паричните потоци от лихви, дивиденти и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Платените дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти като постъпления от инвестиционна дейност.
- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на СС 21 „Ефекти от промените във валутните курсове".
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.
- По отношение на лизинговите договори:

✓ по договори за оперативен лизинг - постъпленията и плащанията се представят като парични потоци от основна дейност.

✓ по договори за финансов лизинг - постъпленията и плащанията се представят като парични потоци от финансова дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от данъци от печалбата, се представят отделно в основната дейност, освен ако могат да бъдат конкретно определени като произтичащи от инвестиционна или финансова дейност.

При изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци, Групата съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в консолидирания счетоводен баланс;

б) могат да се добавят нови статии или да се променя наименованието на

посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на консолидирания отчет за паричните потоци;

в) в консолидирания отчет за паричните потоци не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на консолидирания финансов отчет.

3.35. Консолидиран отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчетът да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите Национални счетоводни стандарти се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8 „Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика";
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

4. Нетекущи (дълготрайни) активи

Консолидирана справка за нетекущите (дълготрайните) активи
на "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
към 31.12.2023 г.

(хил.лв)

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи				Последваща оценка		Проценена стойност	Амортизации						Последваща оценка		Преоценена амортизация в края на периода	Балансова стойност в края на периода
	в началото на периода	на постъпили през периода	на излезли през периода	в края на периода	увеличение	намаление		в началото на периода	начислена през периода	постъпила от трансфер	отписана през периода	отписана от трансфер	в края на периода	увеличение	намаление		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14	15	16
							(4+5-6)						(8+9-10-11)			(11+12-13)	(7-14)
I. Нематериални активи																	
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	3394	36	1142	2288			2288	2233	119			897	1455			1455	833
2. Търговска репутация	8545	(13)	(21)	8553			8553	1157	1770				2927			2927	5626
3. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане, в т.ч.	227	89	1	315			315										315
- предоставени аванси	17	23	1	39			39										39
Обща за група I:	12166	112	1122	11156			11156	3390	1889			897	4382			4382	6774
II. Дълготрайни материални активи																	
1. Земи и сгради в т. ч.	53546	1580	3668	51458			51458	6746	921		393		7274			7274	44184
- земи	22406	11	1905	20512			20512										20512
- сгради	31140	1569	1763	30946			30946	6746	921		393		7274			7274	23672
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	72836	4517	1498	75855			75855	43712	2476		1036		45152			45152	30703
3. Съоръжения и други, в т.ч.	47353	4844	2285	49912			49912	29225	2080		1141		30164			30164	19748
- съоръжения	24760	444	149	25055			25055	13036	721		40		13717			13717	11338
- транспортни средства	16672	4258	1400	19530			19530	11285	1013		559		11739			11739	7791
- други дълготрайни материални активи	5921	142	736	5327			5327	4904	346		542		4708			4708	619
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане, в т.ч.	3936	5461	4706	4691		25	4666										4666
- предоставени аванси	80	1433	110	1403		1	1402										1402
Обща за група II:	177671	16402	12157	181916		25	181891	79683	5477		2570		82590			82590	99301
III. Дългосрочни финансови активи																	
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	7	22	1	28		6	22										22
2. Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия		177		177			177										177
3. Финансови активи обявени за продажба	4120			4120	14		4134										4134
4. Инвестиционни имоти	5736	186	185	5737			5737	2379	152		42		2489			2489	3248
5. Предоставени заеми на други свързани лица	13097	3277	1	16373			16373										16373
Обща за група III:	22960	3662	187	26435	14	6	26443	2379	152		42		2489			2489	23954
IV. Отсрочени данъци	1076	499	208	1367			1367										1367
Общо нетекущи (дълготрайни) активи	213873	20675	13674	220874	14	31	220857	85452	7518		2612	897	89461			89461	131396

4.1 Дълготрайни материални и нематериални активи

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

	Полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи:		
Сгради	от 5 до 100 години	от 5 до 100 години
Съоръжения	от 3 до 100 години	от 3 до 100 години
Машини и оборудване	от 2 до 35 години	от 2 до 35 години
Транспортни средства	от 3 до 35 години	от 3 до 35 години
Компютърна техника	от 2 до 10 години	от 2 до 10 години
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	от 2 до 35 години	от 2 до 35 години
Нематериални активи:		
Програмни продукти	от 2 до 25 години	от 2 до 25 години
Други нематериални активи	от 6 до 7 години	от 6 до 7 години
Нематериални активи с ограничен срок на ползване	срока на ползване	срока на ползване

Нематериалните активи на Групата, които не са ограничени със срок на ползване не се амортизират.

През 2023 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

В резултат на извършен преглед на значимите дълготрайни материални активи с цел проверка за наличие на данни за обезценка, през предходни отчетни периоди е призната загуба от обезценка на земи, сгради, съоръжения и съоръжения в процес на изграждане в размер на 9912 хил. лв. Прегледът и оценката за ценови промени на земите, сградите, съоръженията и съоръженията в процес е със съдействието на независим лицензиран оценител. Част от загубите от обезценка не са намерили отражение в консолидирания отчет за приходите и разходите, тъй като са отчетени в намаление на формирания преоценъчен резерв за активите.

През текущия отчетен период е извършен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи (съоръжения в процес на изграждане) със съдействието на независим лицензиран оценител. В резултат на прегледа е призната обезценка в размер на 24 хил.лв.

При тази обезценка са приложени следните основни подходи и оценъчни методи за измерване на възстановимата стойност на дълготрайните материални активи:

- Метод на амортизираната възстановителна стойност – пазарна стойност е онази стойност, при която ще се извърши сделката между продавача и купувача, при положения, че и двамата са добре информирани за обекта на сделката. Формирането на пазарната стойност на машините, съоръженията и другото оборудване се свързва с определяне на експлоатационната годност и продажните цени на активите към деня на оценката. Оценката на тези активи отчита характера на дейност и спецификата на наличното оборудване;

- Метод на пазарните аналози – стойностите на активите се определят въз основа на цената на съпоставими обекти по обобщени показатели, отчитайки специфичните особености на конкретния обект;
- Метод на ликвидационната стойност – при определяне на ликвидационната стойност водещ е факторът време – по – кратък от обичайния срок за реализация на оценявания актив или група активи.

През текущия отчетен период е начислена обезценка на предоставени аванси за дълготрайни активи в размер на 1 хил.лв.

Признатите загуби от обезценка са намерили отражение в консолидирания отчет за приходите и разходите за текущия отчетен период.

Има ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи на Групата, заложени като обезпечения по договори за банкови кредити и банкови гаранции с балансова стойност към 31.12.2023 г. 25 210 хил.лв. (31.12.2022 г.: 28 482 хил.лв.).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за банкови гаранции е учреден по реда на Закона за особените залози залог върху търговско предприятие на дружества от Групата („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД и „Стар Моторс" ЕООД), като съвкупност от права, задължения и фактически отношения.

По договори за финансов лизинг към 31.12.2023 г. са получени активи с балансова стойност 7 969 хил. лв. (31.12.2022 г.: 8 289 хил. лв.). Задълженията по лизинговите договори към 31.12.2023 г. са 8 667 хил. лв. (31.12.2022 г.: 4 978 хил. лв.) (Приложение 12). Като финансови разходи за бъдещи периоди по договорите за финансов лизинг към 31.12.2023 г. са отразени 511 хил. лв. (31.12.2022 г.: 197 хил. лв.) (Приложение 9).

По договори за оперативен лизинг, през отчетния период Групата е ползвала движимо и недвижимо имущество, което е чужда собственост.

Освен дълготрайните активи, включени в състава на инвестиционните имоти, по договори за оперативен лизинг Групата предоставя и следните дълготрайни активи: машини и оборудване, транспортни средства и други.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на Групата е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи:		
Сгради	91	80
Машини и оборудване	18302	17832
Транспортни средства	5302	5269
Съоръжения	4783	4489
Подобрения върху наети активи	764	764
Стопански инвентар, компютри и други дълготрайни материални активи	2366	2400
Нематериални активи:		
Програмни продукти	55	55
Други нематериални активи	80	124
Права върху собственост	161	161
	31904	**31174**

Балансовата стойност на временно изведените от употреба (консервирани) дълготрайни е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	2035	2038
Машини и оборудване	1100	1066
Съоръжения	775	775
Транспортни средства	40	58
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	22	22
Нематериални активи (разходи за концесионни права)	267	267
	4239	**4226**

4.2. Инвестиции

4.2.1 Инвестиции в асоциирани и смесени предприятия

Групата притежава 30 % от капитала на „Болкан Трейжър" ООД, гр. Дългопол. Цената на придобиване на участието в асоциираното дружество е в размер на 1 хил.лв. В резултат на отчитане на инвестицията по метода на собствения капитал тя не е представена в консолидирания счетоводен баланс.

През м. октомври 2023 г. е учредено „Моторуърлд България" АД, в което Групата, чрез „М Тракс България" ЕООД, придобива 45 % от капитала. Цената на придобиване на участието в асоциираното дружество е в размер на 22 хил.лв. През текущия отчетен период „Моторуърлд България" АД не е извършвало дейност.

Към 31.12.2023 г. Групата има съвместен контрол в следните дружества, създадени съгласно Закона за задълженията и договорите:

- „Консорциум Еърпорт Безмер" ДЗЗД, при учредяването на което е внесена учредителна вноска в размер на 6 хил.лв. (31.12.2022 г.: 6 хил.лв.);
- „Пътна инфраструктура Аврен" ДЗЗД;
- „Авион 22" ДЗЗД;
- „Видими Промени" ДЗЗД;
- „Обедининие Бул строй - Стимекс" ДЗЗД.

През 2023 г. са прекратени следните дружества: „Обединение Зебра-Стимекс" ДЗЗД, „Аквабилд Инженеринг" ДЗЗД и „Консорциум Път Проект" ДЗЗД. През текущия отчетен период от „Консорциум Път Проект" ДЗЗД е върната учредителна вноска в размер на 1 хил.лв.

В резултат на направени преценки на ръководството през 2023 г. е установена необходимост от начисляване на обезценка на внесената учредителна вноска в „Консорциум Еърпорт Безмер" ДЗЗД в размер на 6 хил.лв.

През текущия и предходния отчети период няма получени дивиденти от смесени дружества.

Няма наложени ограничения върху правото на собственост на инвестиции в асоциирани и смесени дружества, заложени като обезпечения по задължения или по други причини.

4.2.2 Финансови активи, обявени за продажба

В консолидирания счетоводен баланс като финансови активи, обявени за продажба са посочени следните участия:

	Седалище	Текущ период	Предходен период
"Керамик - ГТ" АД	гр. Генерал Тошево	350	350
"Холдинг Варна" АД	гр. Варна	1537	1523
"Автомагистрали Черно море" АД	гр. Шумен	2227	2227
"Хоризонт Русе" АД	гр. Русе	20	20
Общо		**4134**	**4120**

През 2021 г. Групата придобива 15 000 бр. акции от капитала на „Хоризонт Русе" АД с номинална стойност 1 лев всяка една и с цена на придобиване в общ размер от 15 хил.лв.

По справедлива стойност, на база борсовата цена на най-скорошната сделка в края на отчетния период, са оценени и представени следните инвестиции:

	Текущ период			**Предходен период**		
	брой акции	**пазарна (борсова) цена**	**справедлива (на база борсови цени) стойност**	**брой акции**	**пазарна (борсова) цена**	**справедлива (на база борсови цени) стойност**
"Холдинг Варна" АД	35088	43.800	1537	35088	43.400	1523
Общо			**1537**			**1523**

Движението на финансовите активи, обявени за продажба отчитани по справедлива стойност е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Справедлива цена в началото на периода	**1523**	**1467**
Оценка до справедлива стойност /увеличение на резерв от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба/	14	56
Справедлива цена в края на периода	**1537**	**1523**

В резултат на оценката до справедлива стойност на притежаваните финансови активи е отчетено увеличение на резерва от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба в размер на 14 хил. лв. (2022 г.: увеличение 56 хил. лв.).

Формираният резерв от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба към 31.12.2023 г. е положителна величина в размер на 761 хил.лв. (31.12.2022 г.: 747 хил. лв.).

Към 31.12.2023 г. финансовите активи, обявени за продажба, отчитани по справедлива стойност, са заложени като обезпечение по получен кредит от несвързано лице.

Движението на останалите инвестиции, които са оценени и представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка е, както следва:

	Текущ период	Предходен период
Цена на придобиване		
Салдо на 1 януари	4 108	4 108
Салдо на 31 декември	**4 108**	**4 108**
Начислена обезценка		
Салдо на 1 януари	(1 511)	(1 511)
Салдо на 31 декември	**(1 511)**	**(1 511)**
Балансова стойност на 31 декември	**2 597**	**2 597**

Натрупаната загуба от обезценка към 31 декември 2023 г. на финансовите активи, обявени за продажба, отчитани по цена на придобиване е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Натрупана загуба от обезценка към 31 декември, в т.ч.:	**1511**	**1511**
"Керамик-ГТ" АД	1181	1181
"Хоризонт Русе" АД	330	330

Няма наложени ограничения върху правото на собственост на финансовите активи, обявени за продажба, отчитани по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка.

4.3. Инвестиционни имоти

Обяснение	**Земи**	**Сгради**	**Машини и оборудване**	**Съоръжения и други**	**Общо**
Отчетна стойност:					
Салдо на 01 януари	**790**	**3445**	**97**	**1404**	**5736**
Постъпили през периода	73	**92**		**21**	**186**
Излезли	21	158			**179**
Трансфер към дълготрайни материални активи	6				**6**
Салдо на 31 декември	**836**	**3379**	**97**	**1425**	**5737**
Натрупана амортизация:					
Салдо на 1 януари		**1304**	**93**	**982**	**2379**
Амортизация за периода		104	3	45	**152**
Амортизация на излезлите		42			**42**
Салдо на 31 Декември		**1366**	**96**	**1027**	**2489**
Балансова стойност на 01 Януари	**790**	**2141**	**4**	**422**	**3357**
Балансова стойност на 31 Декември	**836**	**2013**	**1**	**398**	**3248**

Справка за полезния живот на инвестиционните имоти е както следва:

Групи активи	Полезен живот (години) Текущ период	Предходен период
Сгради	от 16 до 100	от 16 до 100
Съоръжения	от 10 до 25	от 10 до 25
Машини и оборудване	от 3 до 10	от 3 до 10
Други активи	от 2 до 10	от 2 до 10

Отчетната стойност на напълно амортизираните инвестиционни имоти е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	20	20
Машини и оборудване	22	22
Други активи	92	92
	134	134

През 2023 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

В резултат на извършен преглед на значимите инвестиционните имоти с цел проверка за наличие на данни за обезценка, през предходни отчетни периоди е призната загуба от обезценка в размер на 66 хил. лв. Прегледът и оценката за ценови промени на инвестиционните имоти е със съдействието на независим лицензиран оценител.

Загубите от обезценка в размер на 14 хил.лв. са включени в консолидирания отчет за приходите и разходите. Останалата част от загубите от обезценка не са намерили отражение в консолидирания отчет за приходите и разходите, тъй като са отчетени в намаление на формирания преоценъчен резерв за активите.

Към 31 декември 2023 година също е извършен преглед на инвестиционните имоти с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на инвестиционните имоти не надвишава възстановимата им стойност.

Има ограничения върху правото на собственост на инвестиционни имоти, заложени като обезпечения по договори за банкови кредити и банкови гаранции с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Земи	89	61
Сгради	825	994
	914	**1055**

4.4. Предоставени заеми

Вземанията по предоставен през 2023 г. дългосрочен заем на асоциирано дружество са както следва (Приложение 21):

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
лева	177		177			
Общо	**177**		**177**			

Предоставеният дългосрочен заем не е обезпечен и е договорен с фиксиран лихвен процент.

Дългосрочните вземания от други свързани лица включват:

	Текущ период	Предходен период
Вземания по договор за подчинен дълг (Приложение 21)	16342	13074
Вземания по предоставен дългосрочен заем (Приложение 21)	31	23
	16373	**13097**

Вземанията по договор за подчинен дълг са както следва:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
лева	16342		16342	13074		13074
Общо	**16342**		**16342**	**13074**		**13074**

Предоставената сума по договор за подчинен дълг не е обезпечена и е договорена с фиксирана лихва (2022 г.: фиксирана лихва).

Предоставеният дългосрочен заем е договорен при следните условия:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Дружество, свързано чрез ръководен персонал (Приложение 21)						
лева	31	1	32	23		23
	31	**1**	**32**	**23**		**23**

Предоставеният дългосрочен заем не е обезпечен и е договорен с фиксиран лихвен процент (2022 г.: фиксиран лихвен процент).

Като обезпечения по сключени договори за банкови кредит са учредени залози върху вземания (Приложения 12 и 13.3.2).

5. Материални запаси

Отчетна стойност на стоково-материалните запаси, представени по нетна реализируема стойност е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Суровини и материали, в т.ч.:	4303	5265
- основни материали	1229	1094
- спомагателни материали и резервни части	2057	2251
- взривни вещества	57	65
- горива и смазочни материали	372	448
- малоценни и малотрайни предмети	44	23
- амбалаж	105	105
- строителни материали	289	1144
- други	150	135
Продукция, в т.ч.:	5441	7236
- инертни материали	1832	4668
- строителна продукция	2969	1406
- бетонови изделия	240	128
- взривена скална маса	205	13
- изделия от камък	74	237
- варовици	10	523
- взривни вещества	111	192
- други		69
Незавършено производство, в т.ч.:	2117	3229
- строително - монтажни работи	1023	1889
- алуминиева и пвц дограма	761	306
- сондажна дейност	313	
- строителна продукция	20	1034
Стоки, в т.ч.:	45007	24542
- превозни средства	42820	23237
- аксесоари и резервни части за автомобили	1655	895
- стоки за строителство	217	200
- материали за взривяване	283	180
- други стоки	32	30
Предоставени аванси	362	556
Общо	57230	40828

Начислената обезценка на материални запаси е както следва:

	Текущ период			Предходен период		
	Отчетна стойност	Обезценка	Нетна реализируема стойност	Отчетна стойност	Обезценка	Нетна реализируема стойност
Суровини и материали	4403	(100)	4303	5276	(11)	5265
Стоки	46101	(1094)	45007	24769	(227)	24542
Продукция	5658	(217)	5441	7393	(157)	7236
Общо	56162	(1411)	54751	37438	(395)	37043

През текущия отчетен период са отчетени 1 137 хил лв. разходи за обезценка на материални запаси (2022 г.: 244 хил.лв.).

Отчетната стойност на материалните запаси, които са предоставени като обезпечение на задължения, включително гаранции, възлиза на 7 162 хил.лв. (2022 г.: 5 791 хил.лв).

През 2023 г. има учреден залог на търговско предприятие, в полза на банка кредитор, в резултат на което към 31 декември 2023 г. материални запаси в размер на 10 539 хил. лв., са предоставени като обезпечение по задължения.

6. Вземания

	Текущ период	Предходен период
Краткосрочни вземания от клиенти	12446	10259
Дългосрочни вземания от клиенти	6	151
Вземания от доставчици	7337	11314
Вземания от асоциирани и смесени предприятия (Приложение 21), в т.ч.:	12203	2937
- предоставени заеми	624	624
- продажба на активи, услуги и наеми	11579	2313
Вземания от други свързани лица (Приложение 21), в т.ч.:	3202	14958
- продажба на активи, услуги и наеми	303	239
- предоставени краткосрочни заеми	1150	1252
- по договор за цесия	1748	13467
Съдебни и присъдени вземания	545	618
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	347	302
- корпоративен данък		169
- данък върху добавената стойност	195	132
- данък върху доходите на физическите лица	152	1
Отложен данъчен кредит по Закона за данък върху добавената стойност	6	536
Вземания по предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	5704	313
Предоставени депозити и гаранции, в т.ч.:	392	1016
- над 1 година	12	24
Други краткосрочни вземания	243	243
Общо	**42431**	**42647**

Брутната сума на вземанията по предоставените от Групата краткосрочни заеми и условията по тях са, както следва:

	Вид валута	Текущ период	Предходен период
Асоциирани дружества			
	лева	681	681
		681	**681**
Други свързани лица:			
Дружества, свързани чрез ключов ръководен персонал			
	лева	354	487
		354	**487**
Други			
	лева	796	770
		796	**770**
Несвързани лица			
	лева	5704	313
		5704	**313**
Общо:		**7535**	**2251**

Предоставените краткосрочни заеми не са обезпечени и са договорени с:

- фиксиран лихвен процент (2022 г.: фиксиран лихвен процент);
- фиксиран лихвен процент само за данъчни цели (2022 г.: фиксиран лихвен процент само за данъчни цели).

Като обезпечения по сключени от Групата договори за банкови кредити са учредени са учредени залози върху вземания (Приложения 12 и 13.2.2).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за банкови гаранции е учреден по реда на Закона за особените залози залог върху търговско предприятие на дружества от Групата („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД и „Стар Моторс" ЕООД), като съвкупност от права, задължения и фактически отношения.

Брутната сума на вземанията и начислената обезценка по видове е както следва:

	Текущ период			Предходен период		
	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нетно	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нетно
Краткосрочни вземания от клиенти	13487	(1041)	12446	11265	(1006)	10259
Вземания от доставчици	7347	(10)	7337	11324	(10)	11314
Вземания от асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:	13151	(948)	12203	3884	(947)	2937
- предоставени краткосрочни заеми	681	(57)	624	681	(57)	624
- продажба на активи, услуги и наеми	12470	(891)	11579	3203	(890)	2313
Вземания от други свързани лица, в т.ч.:	3202		3202	14964	(6)	14958
- продажба на активи, услуги и наеми	303		303	240	(1)	239
- предоставени краткосрочни заеми	1150		1150	1257	(5)	1252
- по договори за цесия	1748		1748	13467		13467
Предоставени депозити и гаранции, в т.ч.:	392		392	1020	(4)	1016
- над 1 година	12		12	24		24
Съдебни и присъдени вземания	659	(114)	545	1290	(672)	618
Други вземания	243		243	289	(46)	243
Общо	38481	(2113)	36368	44036	(2691)	41345

Движението на обезценката на вземанията е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на годината	2691	1526
Признати/реинтегрирани обезценки на вземания през периода	(1215)	(29)
Начислена обезценка през периода	637	1194
Обезценка в края на периода	**2113**	**2691**

7. Други инвестиции

В състава на другите инвестиции в консолидирания счетоводен баланс са представени притежаваните от Групата акции на публично дружество, които са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Финансовите активи държани за търгуване включват участие в следното дружество:

	Седалище	Текущ период	Предходен период
"Зърнени храни България" АД	гр. София	7	9
Общо		**7**	**9**

По справедлива стойност, на база борсовата цена на най-скорошната сделка към края на отчетния период, са оценени и представени следните инвестиции:

	Текущ период			Педходен период		
	брой акции	пазарна (борсова) цена	справедлива (на база борсови цени)	брой акции	пазарна (борсова) цена	справедлива (на база борсови цени) стойност
"Зърнени храни България" АД	48914	0.140	7	48914	0.170	9
Общо			**7**			**9**

Движението на финансовите активи държани за търгуване е представено по-долу:

	Текущ период	Предходен период
Справедлива цена в началото на периода	**9**	**7**
Положителни разлики от операции с финансови активи		2
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	(2)	
Справедлива цена в края на периода	**7**	**9**

„Ескана" АД е едноличен собственик на капитала на „Ескана Русия" ЕООД, като участието се притежава единствено с цел последваща продажба. Инвестицията в

„Ескана Русия" ЕООД е с цена на придобиване 50 хил.лв. и е напълно обезценена.

Няма ограничения върху притежаваните от Групата инвестиции, заложени като обезпечение по задължения или по други причини.

8. Парични средства

	Текущ период	Предходен период
Парични средства в разплащателни сметки, в т.ч.:	11749	4393
- в лева	11621	4210
- в евро	91	52
- в македонски денар	34	131
- в щатски долари	3	
Парични средства в каса, в т.ч.:	87	136
- в лева	86	125
- в евро		7
- в щатски долари		3
- в македонски денар	1	1
Парични средства по депозитни сметки, в т.ч.:	1722	1034
- в лева	1722	1034
Парични средства на път.:	4	1
- в лева	4	1
Блокирани парични средства, в т.ч.:	1584	1454
- в лева	1584	1454
Общо	**15146**	**7018**

Паричните средства, които не са на разположение за ползване от дружествата в Групата са блокирани по депозитни сметки, съгласно концесионни договори за набиране на отчисления за екология и техният размер към 31.12.2023 г. възлиза на 1584 хил.лв. (Приложение 20).

Във връзка със сключен от свързано лице договор за издаване на банкови гаранции, за обезпечаване на всички вземания на банката, които ще възникнат при реализация на гаранциите или на части от тях, към 31.12.2022 г. е учреден залог върху вземания от депозитни сметки на дружество от Групата в размер на 8 хил.лв. (2022 г.: 8 хил.лв.).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за банкови гаранции е учреден по реда на Закона за особените залози и залог върху търговско предприятие на дружества от Групата („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД и „Стар Моторс" ЕООД), като съвкупност от права, задължения и фактически отношения.

Към края на текущия и предходния отчетен период няма други парични средства, които не са на разположение за ползване, поради наложени ограничения.

9. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди са както следва:

Вид на разхода	Дългосрочни разходи		Краткосрочни разходи	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Нефинансови разходи				
- застраховки	8	7	235	230
- материали	140	96	137	145
- разходи за кариери	3002	3280	638	515
- концесионни възнаграждения	23	23		
- геоложки проучвания	50	50		
- претплатени такси такси	3		3	3
- услуги		20	4	454
- абонаменти		1	16	48
- лицензии и сертификати			12	9
- предплатено право на ползване			4	
- други			60	56
Общо	3226	3477	1109	1460
Финансови разходи				
- лихви по лизингови договори	103	88	408	109
- такси по банкови заеми, банкови гаранции и финансов лизинг	3		157	105
Общо	106	88	565	214

10. Собствен капитал

Вид акции	*Текущ период*			*Предходен период*		
	Брой акции	*Стойност (лева)*	*Номинал (лева)*	*Брой акции*	*Стойност (лева)*	*Номинал (лева)*
Поименни акции с право на глас	95518	95518	1	95518	95518	1
Общо	**95518**	**95518**	**1**	**95518**	**95518**	**1**

Участието в акционерния капитал е както следва:

Акционери	*Текущ период*				*Предходен период*			
	Брой акции	*Стойност (лева)*	*Платени (лева)*	*% на участие*	*Брой акции*	*Стойност (лева)*	*Платени (лева)*	*% на участие*
Физически лица	95518	95518	95518	100	95518	95518	95518	100
Общо	**95518**	**95518**	**95518**	**100**	**95518**	**95518**	**95518**	**100**

Като премии от емисии в консолидирания счетоводен баланс е представена разликата между номиналната и емисионната стойност на акциите на дружеството-майка.

Законовите резерви са създадени в резултат на разпределението на печалбата според изискванията на Търговския закон.

Източник за формиране на други резерви е балансовата печалба на Групата.

Преоценъчният резерв за дълготрайни материални активи е формиран от

преоценките на дълготрайните материални активи. Изменението на преоценъчния резерв през текущата финансова година се дължи на промени свързани с отнасяне на амортизирания преоценъчен резерв и на преоценъчния резерв на отписаните активи в печалбата от минали години съгласно СС 16 „Дълготрайни материални активи", както и на отсрочени данъчни пасиви във връзка с резерва.

Преоценъчният резерв за финансови активи е формиран от ефекта от последваща оценка по справедлива стойност на финансовите активи, обявени за продажба (Приложение 4.2.2).

11. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в консолидирания счетоводен баланс:

Отчетен обект	Временна разлика 31.12.2023	Данък 31.12.2023	Временна разлика 31.12.2022	Данък 31.12.2022
1. Начислени доходи на физически лица	766	76	482	47
2. Начислени разходи за неползвани компенсируеми отпуски	577	59	577	58
3. Обезценка на вземания	1482	148	2075	208
4. Начислени разходи за обезщетения при пенсиониране	684	69	705	70
5. Обезценка на инвестиции	1568	157	1562	156
6. Разходи за провизии за задължения	4942	495	1346	134
7. Данъчна загуба	1523	153	2363	236
8. Преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност	213	22	211	22
9. Обезценка на предоставени аванси и дълготрайни активи в процес на	304	30	279	28
10. Задължения в увеличение на финансовия резултат, съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане	180	18	293	29
11. Обезценка на материални запаси	1411	140	395	39
12. Регулиране на слаба капетализация			483	49
Общо активи по отсрочени данъци:	**13650**	**1367**	**10771**	**1076**
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	17833	1782	18320	1832
2. Преоценъчен резерв	9837	984	12882	1287
Общо пасиви по отсрочени данъци:	**27670**	**2766**	**31202**	**3119**

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Групата да генерира достатъчна данъчна печалба.

През 2023 г. и 2022 г. не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

Отсрочените данъци, признати директно в собствения капитал през 2023 г. са в размер на 303 хил. лв. (преоценъчен резерв).

12. Задължения

	Текущ период	Предходен период
Задължения по договори за кредити и финансиране от финансови институции, в т. ч.:	26680	33884
- до 1 година	7542	12869
- над 1 година	19138	21015
Задължения към финансови институции по договори за лизинг и покупка на техника, в т.ч.:	8495	4692
- до 1 година	2496	1841
- над 1 година	5999	2851
Задължения по получени аванси	11141	13409
Краткосрочни задължения към доставчици	31085	22315
Дългосрочни задължения към доставчици	105	234
Задължения към асоциирани и смесени предприятия (Приложение 21)		2929
Задължения към други свързани лиц, в т.ч.: (Приложение 21), в т.ч.:	408	37
- до 1 година	16	2
- над 1 година	392	35
Задължения към персонала, в т.ч.:	2235	2024
- начислени компенсируеми отпуски	624	681
Осигурителни задължения, в т.ч.:	695	566
- начислени компенсируеми отпуски	93	68
Данъчни задължения, в т.ч.:	3644	3111
- корпоративен данък	1159	486
- данък върху добавената стойност	2266	2281
- данък върху доходите на физическите лица	167	155
- данък върху разходите	22	16
- местни данъци и такси	1	54
- лихви към бюджета	1	
- други данъчни задължения	28	119
Концесионно възнаграждение	640	650
Задължения по получени дългосрочни заеми от несвързани лица, в т.ч.:	2682	2601
- до 1 година	579	
- над 1 година	2103	2601
Задължения по получени краткосрочни заеми от несвързани лица	9849	9711
Задължение за получени депозити и гаранции, в т.ч.:	43	24
- до 1 година	35	16
- над 1 година	8	8
Задължения по договор за цесия	593	1947
Задължения за дивиденти на акционери		52
Задължения за придобити акции в дружество от Група, в т.ч.:		1409
- до 1 година		816
- над 1 година		593
Други задължения	356	242
Общо	**98651**	**99837**

Задълженията по получените дългосрочни банкови заеми са следните:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Банкови заеми						
евро	889	354	1243			
лева	18046	1704	19750	20412	3625	24037
Общо	**18935**	**2058**	**20993**	**20412**	**3625**	**24037**

Задълженията по получените краткосрочни банкови заеми са както следва:

Вид валута	**Текущ период**	**Предходен период**
Банкови заеми		
лева	3 675	5 147
евро	988	3 713
македонски денар	433	
	5 096	**8 860**

Получените банкови заеми са договорени при базов лихвен процент на банката плюс надбавка (2022 г.: базов лихвен процент на банката плюс надбавка).

Свързано лице е солидарен длъжник по един от получените банкови заеми.

В полза на банките кредитори за обезпечение по получените дългосрочни и краткосрочни банкови заеми към 31.12.2023 г. са учредени:

- ипотеки на недвижими имоти (Приложения 4.1 и 4.3);
- особени залози на движими вещи (Приложения 4.1 и 5);
- особени залози върху вземания на дружества от Групата (Приложения 4.4 и 6);
- залог върху търговското предприятие на дружества от Групата („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД и „Стар Моторс" ЕООД).

Задълженията по договор за финансиране са както следва:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Договор за финансиране						
лева	203	388	591	603	384	987
Общо	**203**	**388**	**591**	**603**	**384**	**987**

Договорът за финансиране е договорен при лихва: приложим променлив лихвен процент на финансиращото дружество плюс надбавка (2022 г.: приложим променлив лихвен процент на финансиращото дружество плюс надбавка). Договорът е обезпечен и с особен залог върху активите, за които се усвояват (изцяло или частично) средствата от финансирането.

Задълженията по по получен дългосрочен заем от свързано лице е както следва:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Други свързани лица:						
Ключов ръководен персонал на дружество от Група						
лева	392		392	35		35
Общо	**392**		**392**	**35**		**35**

Полученият дългосрочен заем от свързано лице не е обезпечен и е договорен с фиксиран лихвен процент (2022 г.: фиксиран лихвен процент).

Задълженията по получени дългосрочни заеми от несвързани лица са както следва:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Други заеми						
лева	2103	579	2682	2601		2601
Общо	**2103**	**579**	**2682**	**2601**		**2601**

Получените дългосрочни заеми от несвързани лица са договорени с фиксиран лихвен процент (2022 г.: фиксиран лихвен процент) и не са обезпечени.

Условията по получените от Групата краткосрочни заеми от несвързани лица са както следва:

	Вид валута	Текущ период	Предходен период
Несвързани лица			
	лева	9849	9711
		9849	**9711**

Получените краткосрочни заеми от несвързани лица са договорени с фиксиран лихвен процент (2022 г.: фиксиран лихвен процент). Заемите не са обезпечени.

13. Провизии, условни активи и условни задължения

13.1. Провизии

Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение на Групата за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Задължение към персонала при пенсиониране на 1 януари	**705**	**716**
Разход, признат в консолидирания отчет за приходите и разходите	159	122
Платени (уредени) доходи през периода	(180)	(133)
Задължение към персонала при пенсиониране към 31 декември	**684**	**705**

13.2. Други провизии и сходни задължения

Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение на Групата за начислени други провизии (провизии за задължения по сключени от

дружеството договори за строително – монтажни работи и концесионни договори) е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Провизии в началото на периода	1346	901
Признати/реинтегрирани през периода	(410)	(132)
Възникнали през периода	4 006	577
Провизии в края на периода	**4 942**	**1 346**

13.3. Условни активи и задължения

13.3.1. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица

През предходен отчетен период дружество от Групата получава гаранция от трето лице, като обезпечение за учредените залози на вземания от депозитната сметка на дружеството (Приложение 13.3.2).

Групата няма получени други обезпечения или гаранции от трети лица.

13.3.2. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Като обезпечение по договори за банкови кредити и договор за финансиране (Приложение 12) към 31.12.2023 г. Групата е учредила ипотеки на недвижими имоти, особени залози на движими вещи, залози върху вземания и залог на търговското предприятие на дружества от Групата.

Дружества от Групата са сключили рамкови договори за издаване на банкови гаранции. Предмет на договорите са банкови гаранции за плащане в срок на концесионни възнаграждения във връзка с добив на подземни богатства, както и банкови гаранции във връзка с участия на дружества от Групата и на свързани лица в процедури съгласно Закона за обществените поръчки и гаранции за добро изпълнение. Договорите за банкови гаранции са обезпечени с дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти, собственост на дружества от Групата, както и застраховка финансов риск. (Приложения 4.1 и 4.3). Към 31.12.2023 г. по сключените договори са издадени банкови гаранции в полза на дружества от Групата в общ размер 1 099 хил.лв. (31.12.2022 г.: 4 795 хил.лв.).

Сключен е и рамков договор за издаване на банкови гаранции в размер до 500 хил. лв. Обезпечен е със залог на търговско предприятие на дружество от Групата („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД).

През 2023 г. са издадени и контрагаранции за общ размер от 4 350 хил.евро. (8 508 хил.лв.). Задълженията по контрагаранциите са обезпечени със сключена застраховка финансов риск.

Дружество от Групата е сключило договор за банкова гаранция и контрагаранция в полза на свой доставчик, в размер на 4 000 хил. евро (7 823 хил.лв.). Договорът е обезпечен със залог на търговско предприятие и активи на дружеството („МВБ Трак енд Бъс България" ЕАД).

По сключен от дружество от Групата договор за издаване на банкова гаранция за авансово плащане от клиент, към края на текущия отчетен период е издадена банкова гаранция в размер на 3000 хил.лв. и падеж 30.11.2024 г. На 22.02.2024 г.

договорът за издаване на банкова гаранция е прекратен.

Към 31.12.2023 г. в полза на Министерство на енергетиката са блокирани парични средства в размер на 1 584 хил. лв., представяващи средства по депозитни сметки за набиране на отчисления за екология по концесионни договори (Приложения 8 и 20).

Във връзка с участие в процедури за възлагане на обществени поръчки и като гаранции за добро изпълнение дружество от Групата има сключени и застраховки за гаранции към трети лица в размер на 1 739 хил.лв. (31.12.2022 г.: 1 739 хил.лв.).

Договори за финансов лизинг, сключени от дружества от Групата са обезпечени със записи на заповед за сумата от 1 131 хил.лв., издадени от лизингополучателите.

Във връзка със сключен от дружество от Групата договор за доставка на материали от дружеството е издаден запис на заповед в размер на 5 хил.лв.

Като обезпечение по сключен от свързано лице договор за издаване на банкови гаранции са учредени залози върху вземания от депозитна сметка на дружество от Групата (Приложение 8).

Към 31.12.2023 г. като обезпечение по получен банков кредит от несвързано лице са заложени притежаваните от Групата финансови активи на разположение за продажба, отчитани по справедлива стойност (Приложение 4.2.2).

Групата не е предоставила други обезпечения или гаранции на трети лица.

Тези вземания и задължения по обезпечения и гаранции не са отразени в консолидирания баланс и същите са условни активи и пасиви.

13.4. Заведени съдебни дела

От дружества от Групата:

Към 31.12.2023 г. заведените от дружества от Групата дела са както следва:

- изпълнителни дела с общ материален интерес 138 хил. лв., включващ главници, лихви и разноски;
- търговско дело срещу контрагент, вземанията по което към края на текущия отчетен период са в размер на 496 хил.лв.

Срещу дружества от Групата:

Към 31.12.2023 г. няма неприключили съдебни спорове срещу дружетсва от Групата.

Към 31.12.2023 г. Групата притежава 35 088 броя акции от капитала на „Холдинг Варна" АД. През текущия отчетен период Групата не е извършило покупки и продажби на акции от капитала на „Холдинг Варна" АД (Приложение 4.2).

Съгласно договори за репо на ценни книжа към 31.12.2022 г. Групата притежава права върху 590 098 броя акции от капитала на „Холдинг Варна" АД с номинална стойност 1 лев всяка една с условия за обратно изкупуване от продавача. През текущия отчетен период Групата не е извършвала репо сделки с притежаваните акции от капитала на „Холдинг Варна" АД. Към 31.12.2023 г. Групата притежава права върху 590 098 броя акции с условия за обратно изкупуване от продавача.

14. Финансирания и приходи за бъдещи периоди

14.1. Финансирания

	Текущ период	Предходен период
Финансиране за дълготрайни активи признато в консолидирания счетоводен баланс на 01 януари	**2 117**	**2 226**
Получено финансиране за дълготрайни активи през периода		
Признато финансиране за дълготрайни активи през периода	(100)	(109)
Финансиране за дълготрайни активи признато в консолидирания счетоводен баланс на 31 декември	**2017**	**2 117**

Финансиранията за дълготрайни активи включват:

- получена през 2011 г. безвъзмездна финансова помощ от Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия /ИАНМСП/ по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007 – 2013".
- получена безвъзмездна финансова помощ по схема „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта";
- получена безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020", процедура: „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия".

Групата няма неизпълнени условия, свързани с получените финансирания. Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените финансирания.

14.2. Приходи за бъдещи периоди

	Текущ период	Предходен период
Нефинансови приходи за бъдещи периоди на 01 януари	**22**	**2**
Възникнали през периода	4	22
Признати през периода	(22)	(2)
Нефинансови приходи за бъдещи периоди на 31 декември	**4**	**22**

Нефинансовите приходи за бъдещи периоди включват предплатени наеми.

15. Приходи

Нетни приходи от:	Текущ период	Предходен период
Производствена дейност	33850	26229
Търговска дейност	160931	150213
Услуги, в т.ч.:	102342	33165
- строителна дейност	90862	22915
- транспорт	4073	3280
- наеми	1075	1359
Общо	**297123**	**209607**

През 2023 г. от строително – монтажна дейност са признати приходи в размер на 90 862 хил.лв. (2022 г.: 22 915 хил.лв.).

Приходите за 2023 г. за отдадени на оперативен лизинг активи са в размер на 1 075 хил. лв. (2022 г.: 1 359 хил.лв.)

Разходите за придобиване на активи по стопански начин включват:

	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи	630	648
Материални запаси	680	59
Общо:	**1310**	**707**

Другите приходи включват

	Текущ период	Предходен период
Продажби на дълготрайни активи	4219	1033
Приходи от отписани провизии за гаранции (Приложение 13.2)	371	128
Възстановена обезценка вземания	350	89
Продажби на материали	205	501
Приходи от съдебни дела	47	10
Отписани задължения	88	217
Получени обезщетения	101	16
Глоби и неустойки	94	5
Приходи от финансирания	226	1981
Префактурирани услуги	302	247
Комисионни, бонуси и такси	1668	1232
Сертификати	71	85
Излишъци от активи	169	20
Други	388	423
Общо	**8299**	**5987**

Като Приходи от финансирания в консолидирания отчет за приходите и разходите са признати:

- амортизациите на дълготрайните активи, закупени с безвъзмездна финансова

помощ в размер на 100 хил.лв. (2022 г.: 109 хил.лв.). (Приложение 14.1);

- правителствени дарения по реда на приета от Министерския съвет Програма за компенсиране на небитовите крайни потребители на електрическа енергия в размер на 126 хил.лв. (2022 г.: 1 858 хил.лв.);

- финансиране през 2022 г.от Бюро по труда по договори за осигуряване на заетост по проект „Заетост за теб" - 14 хил.лв.

16. Разходи

Разходите за суровини и материали включват:	Текущ период	Предходен период
Основни материали	11825	10670
Горива и смазочни материали	5437	6039
Резервни части и консумативи	2255	1992
Електроенергия и топлоенергия	2244	4358
Материали за поддръжка	586	549
Инструменти и друг инвентар	107	110
Хранителни продукти	77	68
Рекламни материали	16	14
Охрана на труда	54	54
Вода	39	38
Малоценни и малотрайни предмети	27	39
Канцеларски материали	60	54
Други	299	284
Общо	**23026**	**24269**

Разходите за външни услуги включват:	Текущ период	Предходен период
По договори с подизпълнители	50909	7645
Поддръжка и ремонт на активи	2408	1541
Транспорт	2102	1800
Наеми	1604	1077
Услуги със строителни машини	1043	421
Застраховки	742	715
Юридически, счетоводни, одиторски услуги и консултантски	495	467
Реклама	481	299
Охрана	351	387
Пощенски, куриерски и далекосъобщителни услуги	204	231
Добивни работи на находища	218	304
Такси за услуги	82	97
Абонаментни такси	96	87
Сертификационни услуги	75	128
Комисионни	68	108
Гаранции	60	46
Обучение и квалификация	39	10
Трудова медицина	28	30
Анализи, експертизи, лабораторни изследвания и	20	14
Членски внос	11	17
Разходи за екология	5	2
Копирни услуги	2	2
Други	402	360
Общо	**61445**	**15788**

Разходите за 2023 г. за получени по оперативен лизинг активи са в размер на 1 604 хил. лв. (2022 г.: 1 077 хил.лв.).

Другите разходи включват:	Текущ период	Предходен период
Балансова стойност на продадени активи	138424	130569
Отписани вземания	8825	336
Провизии (Приложение 13.2)	4006	577
Концесионно възнаграждение	1732	1347
Данъци и такси	700	546
Брак на активи	696	119
Командировки	270	181
Представителни разходи	202	52
Глоби и неустойки към доставчици	99	268
Дарения и друга безвъзмездна помощ	65	18
Други	355	254
Общо	**155374**	**134267**

17. Доходи на персонала

В състава на разходите за заплати и социално осигуряване се включват и начислените разходи за неползвани компенсируеми отпуски, дължимите социални и здравни осигуровки към тях, а така също и дължими обезщетения за предстоящо пенсиониране на персонала.

За 2023 г. средносписъчният състав на персонала в Групата е 348 работници и служители (2022 г.: 361 работници и служители).

18. Финансови приходи и разходи

Реализираните финансовите приходи и разходи са:

	Текущ период	Предходен период
I. Финансови разходи		
1. Разходи за лихви, в т.ч.:	1532	1297
- свързани с други свързани лица (Приложение 21)	3	1
- свързани с асоциирани и смесени предприятия		
2. Отрицателни разлики от операции с финансови активи	2	22
3. Обезценка на инвестиции (Приложение 4.2.2)	6	
4. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	24	24
5. Банкови такси и комисионни	927	620
Общо	**2491**	**1963**
II. Финансови приходи		
1. Приходи от лихви, в т.ч.:	456	469
- свързани с други свързани лица (Приложение 21)	324	419
2. Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	4	29
3. Приходи от отрицателна репутация (Приложение 22)	21	1
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	3	2
5. Други финансови приходи		1
Общо	**484**	**502**

19. Разходи за данъци от печалбата

	Текущ период	Предходен период
Текущ разход за данък	4 732	1 413
Изменение на отсрочени данъци в консолидирания отчет за приходите и разходите, нето (Приложение 11)	(342)	185
Разходи за данъци от печалбата	**4 390**	**1 598**

20. Концесионни възнаграждения

Групата има сключени двадесет и един договора за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства – строителни материали и за добив на варовици.

Групата дължи на Министерство на енергетиката концесионно възнаграждение и има задължения да предостави гаранции за изпълнение на задълженията си по концесионните договори в две насоки:

- гаранции за изпълнение на паричните задължения по концесионните договори – във вид на безусловни неотменяеми банкови гаранции за всяко находище (Приложение 13.3.2).
- гаранции за изпълнение на задълженията, свързани с опазване и възстановяване на околната среда, чрез откриване на банкови сметки за всяко находище. Отчислените средства по тези сметки са целеви и могат да се ползват само при определени условия съгласно концесионните договори (Приложение 8 и 13.3.2).

21. Свързани лица

"Ескана Инвест 96" АД няма предприятие – майка.

Свързаните лица, с които Групата има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
"Болкан Трейжър" ООД	Асоциирано дружество
"Моторуърлд България" АД	Асоциирано дружество
ДЗЗД "Консорциум Еърпорт Безмер"	Смесено дружество
ДЗЗД "Обединение Булстрой - Стимекс"	Смесено дружество
ДЗЗД "Авион 22"	Смесено дружество
Други свързани лица:	
"Анакс" ООД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Андела Инвест" АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
Кораборемонтен завод Одесос АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Керамик - ГТ" АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Перла Д" ЕООД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Дженерал сток инвестмънт" ЕООД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Дж С Инвестмънт" ЕООД	Дъщерно дружество на акционер със значително участие в капитала на "Ескана" АД
"Хоризонт Русе" АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Ескана Русия" ЕООД	Друго свързано лице (Приложение 1.2)

Съставът на ключовия персонал е оповестен в Приложение 1 към консолидирания финансов отчет.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

	Текущ период	Предходен период
а) Продажба на активи и услуги		
Анакс ООД	64	27
Перла-Д ЕООД	1	2
Андела Инвест АД		235
ДЗЗД Обединение Булстрой-Стимекс	1	386
ДЗЗД Авион 22	55754	2108
Керамик ГТ АД	2	6
Ключов ръководен персонал	49	7
Близък член на ключов ръководен персонал		(1)
	55871	2770
б) Приходи от наеми		
Андела Инвест АД	6	6
Ескана Русия ЕООД	1	1
Анакс ООД	1	1
	8	8
в) Предоставени заеми		
Дженерал сток инвестмънт ЕООД		
Ескана Русия ЕООД	2979	272
Анакс ООД		3
Керамик ГТ АД	40	
Моторуърлд България АД	177	
Перла-Д ЕООД		160
Хоризонт Русе АД	32	22
	3228	457
г) Върнати предоставени заеми		
Ескана Русия ЕООД		28
Перла-Д ЕООД		30
		58
д) Приходи от лихви по предоставени заеми		
Ескана Русия ЕООД	316	412
Анакс ООД	8	7
	324	419
е) Получени заеми		
	3	1
Андела Инвест АД	26	17
Анакс ООД	1	3
Керамик ГТ АД	19	12
	46	32
ж) Изплатени заеми		
Керамик - ГТ АД		38
Ключов ръководен персонал	33	46
	33	84
з) Лихви по получени заеми		
Хоризонт Русе АД	2	
Ключов ръководен персонал	1	1
	3	1
и) Закупуване на активи и услуги		
Андела Инвест АД	26	17
Анакс ООД	1	3
Керамик ГТ АД	19	12
	46	32

Салдата, произтичащи от сделки със свързани лица, са следните:

	Текущ период	Предходен период
Вземания от свързани лица		
Ескана Русия ЕООД, в т.ч.:	*17140*	*13846*
- предоставени услуги и наеми	3	3
- обезценка	(1)	(1)
- предоставени краткосрочни заеми	796	770
- по договор за подчинен дълг	16342	13074
ДЗЗД Консорциум Ерпорт Безмер, в т.ч.:		
- продажба на активи и услуги	890	890
- обезценка	(890)	(890)
Болкан трейжър ООД, в т.ч.:	*625*	*626*
- предоставени услуги	2	2
- предоставени краткосрочни заеми	681	681
- обезценка	(58)	(57)
Хоризонт Русе АД, в т.ч.:	*32*	*23*
- предоставен дългосрочен заем - дългосрочна главница	31	23
- предоставен дългосрочен заем - краткосрочна главница	1	
ДЖ С Инвестмънт ЕООД, в т.ч.:	*1748*	*13467*
- по договор за цесия	1748	13467
Андела Инвест АД, в т.ч.:	*13*	*24*
- продажба на активи, услуги и наеми	13	24
Анакс ООД, в т.ч.:	*469*	*555*
- продажба на активи, услуги и наеми	285	207
- предоставени краткосрочни заеми	184	353
- обезценка на вземания по предоставени заеми		(5)
Керамик ГТ АД, в т.ч.:	*40*	
- предоставени краткосрочни заеми	40	
Дженерал Сток Инвестмънт ЕООД, в т.ч.:		*4*
- предоставени краткосрочни заеми		4
Моторуърлд България АД, в т.ч.	*177*	
- предоставени дългосрочни заеми	177	
Ключов ръководен персонал, в т.ч.	*3*	*6*
- предоставени активи и услуги	3	6
ДЗЗД Обединение Булстрой-Стимекс	*230*	*379*
- продажба на активи и услуги	230	379
ДЗЗД Авион 22	*11348*	*1932*
- продажба на активи и услуги	11348	1932
Перла-Д ЕООД	*130*	*130*
- предоставен краткосрочен заем	130	130
	31955	30992

	Текущ период	Предходен период
Задължения към свързани лица		
Керамик - ГТ АД, в т.ч.:	*16*	*1*
- за покупка на активи и услуги	16	1
Хоризонт Русе АД, в т.ч.:	*392*	
- за получени дългосрочни заеми	392	
ДЗЗД Авион 22		*2929*
- за получени аванси		2929
Ключов ръководен персонал на дружества под общ контрол, в т.ч.		*35*
- за получени дългосрочни заеми		35
Ключов ръководен персонал, в т.ч.		*1*
- получена гаранция		1
	408	2966

22. Придобивания и увеличения на участия на дъщерни дружества

22.1 Придобивания на дъщерни дружества

С договор за прехвърляне на дружествени дялове от 11 май 2022 г. Групата, чрез дъщерното дружество „М Тракс България" ЕООД, придобива 70 000 дяла от капитала на „Стар Моторс" ЕООД, представляващи 100% от капитала на дружеството. Прехвърлянето е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 17 май 2022 г.

Цената на придобване на дъщерното дружество е 12 067 хил.лв., а придибитите нетни активи са 3 216 хил. лв. В резултат на придобиването, в консолидирания финансов отчет възниква положителна репутация в размер на 8 851 хил. лв. В съответствие със СС 22 „Отчитане на бизнескомбинации", търговската репутация се амортизира за срок от 5 г.

Признатата като разход търговска репутация през 2023 г. е в размер на 1 770 хил. лв. (2022 г.: 1033 хил. лв.).

През 2022 г. е увеличен капиталът на „Стар Моторс" ЕООД с парични вноски от едноличния собственик на капитала с общ размер 7 674 хил.лв. Увеличението на капитала е чрез издаването на 153 480 дяла с номинална стойност 50 лв. всеки един.

22.2 Увеличения на участия на дъщерни дружества

През 2023 г. „Ескана Инвест 96" АД придобива 4 бр. акции от капитала на „Ескана" АД, представляващи 0.01% от капитала на дружеството. Цената на придобиване е 1 хил. лв., а продобитите нетни активи са 12 хил. лв. В резултат на увеличението на участието, в консолидирания финансов отчет възниква отрицателна репутация в размер на 11 хил.лв.

В съответствие със СС 22 „Отчитане на бизнескомбинации", търговската репутация се признава като приход в консолидирания отчет за приходите и разходите по линеен способ, определен въз основа на оставащия осреднен полезен срок на годност на разграничимите придобити амортизируеми активи.

През 2023 г. няма призната като финансов приход търговска репутация.

През предходен отчетен период „Андела" АД придобива 37 дяла, представляващи 0,05 % от капитала на „Андезит" ООД. В резултат на увеличението на участието, в консолидирания финансов отчет възниква отрицателна репутация в размер на 11 хил.лв.

С договор за покупко-продажба на дружествени дялове м. юни 2023 г. „Андела" АД придобива 17 дяла, представляващи 0,02 % от капитала на „Андезит" ООД. Цената на придобиване е 2 хил.лв., а придобитият дял в нетни активи 4 хил. лв. Прехвърлянето е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 23 юни 2023 г. В резултат на увеличението на участието, в консолидирания финансов отчет възниква отрицателна репутация в размер на 2 хил.лв.

В съответствие със СС 22 „Отчитане на бизнескомбинации", търговската репутация се признава като приход в консолидирания отчет за приходите и разходите по линеен способ, определен въз основа на оставащия осреднен полезен срок на годност на разграничимите придобити амортизируеми активи.

През 2023 г. няма призната като финансов приход търговска репутация (2022 г.: 1 хил.лв.).

На 29.12.2022 г. „М Тракс България" ЕООД придобива 78233 броя акции, представляващи 10 % от капитала на „МВБ Трак енд Бъс България" АД и става едноличен собственик на капитала. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 06.01.2023 г.

Цената на придобване е 1 011 хил.лв., а придибитият дял в нетни активи 1 431 хил. лв. В резултат на увеличението на участието, в консолидирания финансов отчет възниква отрицателна репутация в размер на 420 хил.лв. В съответствие със СС 22 „Отчитане на бизнескомбинации", търговската репутация се признава като приход в консолидирания отчет за приходите и разходите по линеен способ, определен въз основа на оставащия осреднен полезен срок на годност на разграничимите придобити амортизируеми активи.

Признатата като финансов приход търговска репутация през 2023 г. е в размер на 21 хил. лв.

23. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

Освен оповестените по-горе, през 2023 г. не са извършвани промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

24. Събития, настъпили след датата на консолидирания финансов отчет

На 19.04.2024 г. дружеството от Групата „М Тракс България" ЕООД придобива 5 970 362 броя акции, представляващи 99.51 % от капитала на „Варна Тракс" АД, с цена на придобиване 16420 хил.лв.

Няма други събития, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която годишния финансов отчет е одобрен за публикуване, които следва да бъдат оповестени.

Консолидираният финансов отчет е официално одобрен за публикуване от Съвета на директорите на „Ескана Инвест 96" АД с Протокол от 10.09.2024 г.